

Številka: 41001-3/2018/7

Datum: 10. 1. 2019

Odgovor Vlade Republike Slovenije na predlog Skupnosti občin Slovenije, Združenja občin Slovenije in Združenja mestnih občin Slovenije v zvezi z uresničevanjem Dogovora o višini povprečnine za leto 2019

Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada) se je na 8. redni seji dne 15. 11. 2018 seznanila s podpisanim Pismom o nameri – višina povprečnine za leto 2019 in sprejela sklep, da z reprezentativnimi združenji občin sklene Dogovor o višini povprečnine za leto 2019 z vsebino, ki je določena v Pismu o nameri – višina povprečnine za leto 2019. Vlada je tudi pooblastila ministra za finance za podpis navedenega dogovora z reprezentativnimi združenji občin. Pismo o nameri predvideva, da bo Vlada skupaj s predstavniki občinskih združenj ustanovila posebno delovno telo, ki naj bi v šestih mesecih preučilo možne spremembe zakonodaje, s ciljem zmanjšanja stroškov občin, ki izhajajo iz njihovih zakonsko določenih nalog. Predvideva tudi, da bodo predstavniki vlade in občinskih združenj iskali rešitve v smeri večje fleksibilnosti, namenskosti in poenostavitve na področju investicijskih sredstev po Zakonu o financiranju občin. Po šestih mesecih naj bi predstavniki Vlade in občinskih združenj preverili učinke dogovora s sindikati javnega sektorja na višino stroškov občin, se seznanili s predlogi omenjene delovne skupine ter se dogovorili za nadaljnje ukrepe.

Reprezentativna združenja občin so 21. 11. 2018 na Vlado naslovila dopis z opozorilom, da ministrstva pripravljajo predpise oziroma njihove spremembe in dopolnitve brez sodelovanja združenj občin. Združenja predlagajo, da se vzpostavi moratorij na aktivnosti, povezane s pripravo predpisov, ki se tičejo položaja občin, in sicer vse dokler ne bo skupno delovno telo, dogovorjeno s 1. točko Dogovora o višini povprečnine za leto 2019, ki so ga Vlada in reprezentativna združenja podpisali 20. 11. 2018, oblikovalo ustreznega nabora predpisov, predvidenih za spreminjanje oziroma dopolnjevanje. Združenja ministrstva in organe v sestavi še opozarjajo, da dosledno spoštujejo 94. člen Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1 in 30/18), ki med drugim določa, da mora Vlada pred sprejetjem predlogov zakonov oziroma preden jih predloži državnemu zboru v sprejem in pred sprejetjem drugih predpisov iz svoje pristojnosti, ki zadevajo pristojnosti, delovanje in financiranje občin, zagotoviti ustrezno sodelovanje združenj občin. Določba se smiselno uporablja tudi, kadar posamezen minister sprejema predpis iz svoje pristojnosti.

Vlada je proučila vsebino dopisa Skupnosti občin Slovenije, Združenja občin Slovenije in Združenja mestnih občin Slovenije in ugotavlja, da bo v smislu dobrega partnerskega sodelovanja ob začetku nastopa mandata zastavljeno politiko nadaljevala na način, kot jo je predsednik Vlade predstavil županjam in županom, zbranim na 2. kongresu slovenskih občin 2. in 3. oktobra 2018 v Rimskih Toplicah. V duhu partnerskega odnosa med Vlado in reprezentativnimi združenji občin bo Vlada občinam zagotavljala strokovno pomoč, s čimer bo prispevala k bolj učinkovitemu dogovarjanju ter izpeljavi nalog, ki jih občinam nalagajo predpisi. V tem smislu Vlada podpira čimprejšnjo ustanovitev delovnega telesa, ki bo oblikovalo ustrezen nabor predpisov, ki naj bi znižali stroške občin. Čez šest mesecev bodo predstavniki vlade in

občinskih združenj preverili učinke dogovora s sindikati javnega sektorja na višino stroškov občin, se seznanili s predlogi omenjene delovne skupine ter dogovorili nadaljnje ukrepe.

Vlada sprejema pobudo združenj občin kot konstruktivno, saj se zaveda pomembnosti celovitega procesa priprave predpisov, ki se nanašajo na lokalno samoupravo. Priprava predpisov, ki se nanašajo na občine, mora potekati v medinstitucionalnem dialogu med ministrstvi in združenji občin. Že leta 2016 je bilo dopolnjeno Navodilo za izvajanje Poslovnika Vlade Republike Slovenije št. 10 (v nadaljnjem besedilu: Navodilo), in sicer z obveznostjo predstavitve sodelovanja z združenji občin. Navodilo se je začelo uporabljati 16. 5. 2016.

Spremenjeno Navodilo pomeni nadaljnje udejanjanje določb Zakona o lokalni samoupravi in Strategije razvoja lokalne samouprave 2020 v delu, ki se nanaša na medinstitucionalni dialog. Vlada ugotavlja, da nekateri podatki, npr. števec kršitev Resolucije o normativni dejavnosti (Uradni list RS, št. 95/09), kažejo nespoštovanje določil tega predpisa, zato od ministrstev in organov v sestavi pričakuje dosledno uporabo in spoštovanje Navodila.

V postopku oblikovanja novih zakonskih rešitev je treba dosledno ločevati fazo priprave predpisa od faze sprejemanja predpisa. Zato je opozorilo združenj občin, da objava na portalu e-demokracija že sodi v fazo sprejemanja predpisa in da je to prepozno za vključitev združenj občin, utemeljena. Ministrstva in drugi državni organi morajo združenja občin vključiti v pripravo predpisa v fazi načrtovanja nove vsebine, ki naj bi jo predpis urejal. Zato objava predpisa na e-demokraciji pomeni, da so združenja in ministrstva oziroma drugi državni organi že dosegli določeno stopnjo soglasja tako glede vsebine predpisa kot tudi konkretnih rešitev, ki imajo posledice za občine.

Procesu priprave predpisov in sodelovanju občin bo zato Vlada posvetila večjo pozornost in skrbno tehtala in oblikovala rešitve predpisov, ki se dotikajo lokalne samouprave. V podporo temu procesu bo Vlada od ministrstev dosledno zahtevala spoštovanje Resolucije o normativni dejavnosti, katere cilj je, da s pripravo in sprejemom predpisov ob sodelovanju strokovne in druge zainteresirane javnosti krepí pravno državo, zagotavlja pravno varnost, zagotavlja jasnost, preglednost in kakovost ter določnost predpisov. Hkrati uveljavlja izvajanje presoje posledic predpisov in krepitev državljske participacije.

H krepitvi načel medinstitucionalnega dialoga Vlado zavezujejo tudi mednarodni dokumenti. Države članice Sveta Evrope, podpisnice Evropske listine lokalne samouprave so se z ratifikacijo listine zavezale k zagotavljanju skupnih evropskih standardov za opredeljevanje in varovanje pravic lokalnih oblasti. Zakon o ratifikaciji Evropske listine lokalne samouprave (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 15/96; v nadaljnjem besedilu: MELLs) v šestem odstavku 4. člena določa, da je treba lokalne oblasti, kolikor je mogoče, pravočasno in na primeren način vprašati za mnenje pri načrtovanju in odločanju v vseh stvareh, ki jih neposredno zadevajo, šesti odstavek 9. člena pa, da je treba lokalne oblasti na primeren način vprašati za mnenje o tem, na kakšen način naj se jim dodelijo prerazporejeni viri. Ne nazadnje 11. člen MELLs zagotavlja pravno varstvo lokalne samouprave, saj imajo lokalne oblasti pravico do sodnega varstva, da zagotovijo prosto izvajanje svojih pooblastil in spoštovanje takih načel lokalne samouprave, kot so zapisana v ustavi ali domači zakonodaji.

Združenja občin so v procesu priprave dogovora o višini povprečnine za leto 2019 dne 27. 9. 2018 že predlagala nabor predpisov, ki zahtevajo prednostno obravnavo. Minister, pristojen za lokalno samoupravo, je z dopisom dne 12. 12. 2018 pozval vsa združenja, da čim prej imenujejo po dva predstavnika v posebno delovno telo, katerega mandat bo priprava predloga za spremembo zakonodaje, ki bo zmanjšala stroške občin. S tem se bo začel proces uresničevanja zaveze Vlade za zmanjšanje stroškov občin, h kateremu se je zavezala s podpisom Dogovora o višini povprečnine za leto 2019.

Stojan Tramte
generalni sekretar